Наука за иновации
(и за други важни неща …)

проф. дхн Николай Денков, СУ „Св. Кл. Охридски

Науката превръща парите в знание,
а иновациите превръщат знанието в пари

Знание

Пари

Упадък на икономиката и на обществото

Съдържание
на презентацията

1. Текущо състояние на науката.
2. Защо е такова ?
3. Какво може/трябва да се направи ?

1. Текущо състояние на науката в БГ

Науката в БГ е в “knock-down”

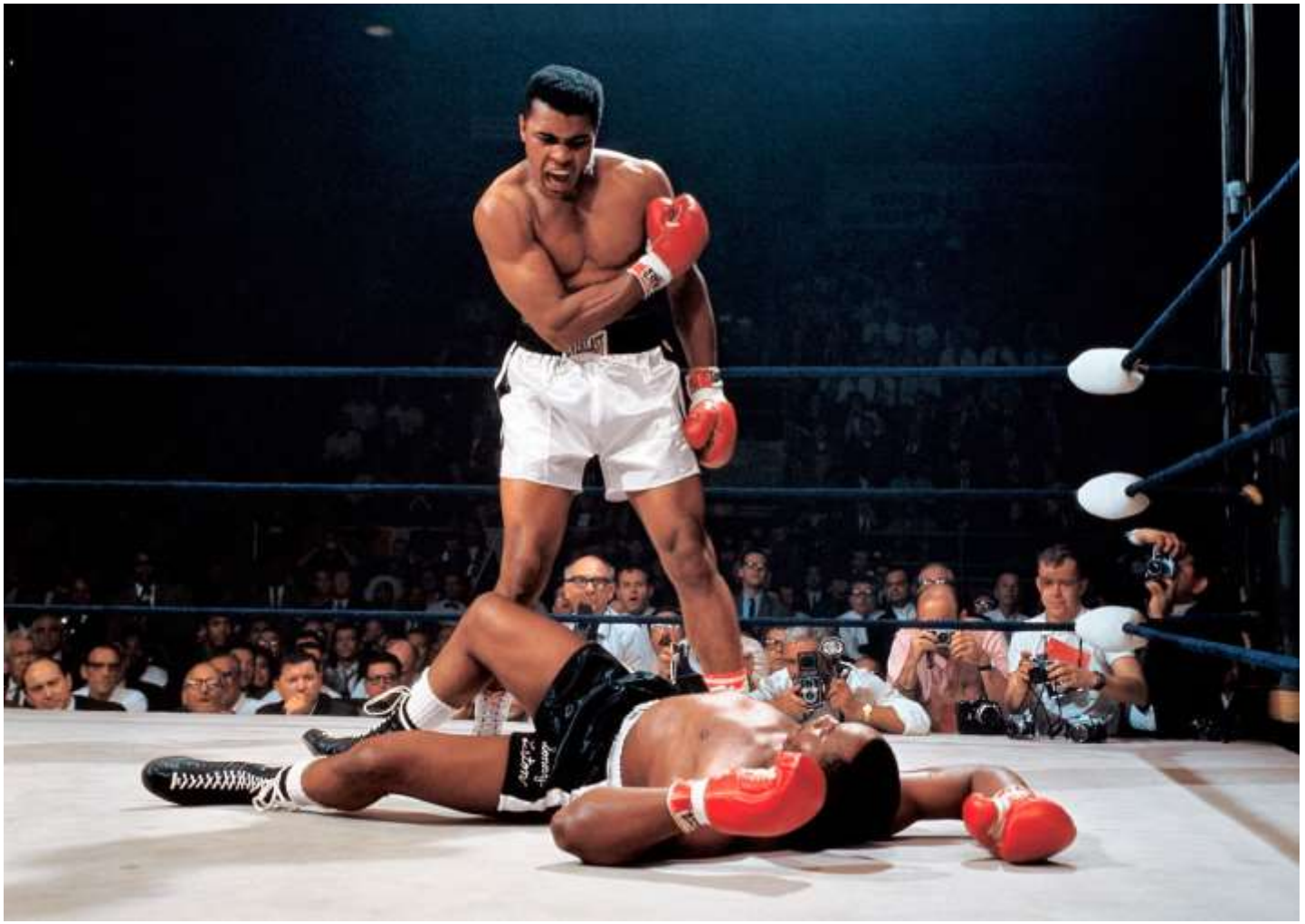

Доказателства - много

Пример: Относителен дял на публикациите спрямо научната продукция на региона (доклад «Иновации.БГ» - 2016 г.)

Физически науки

Медицина

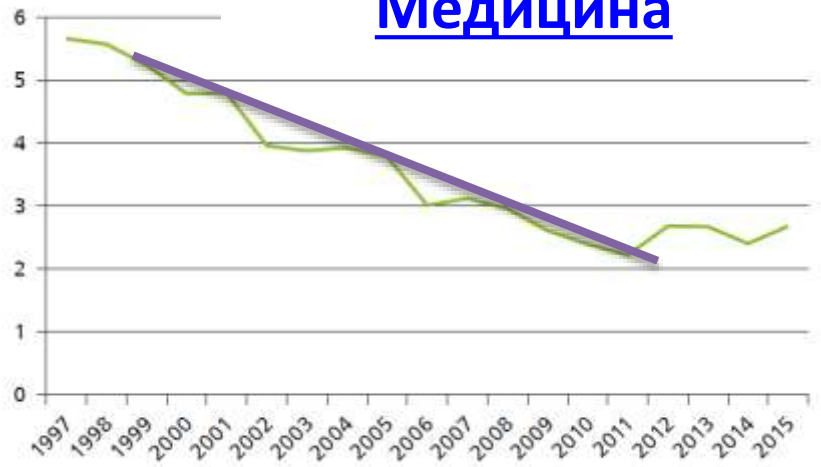

Материалознание

Химически науки

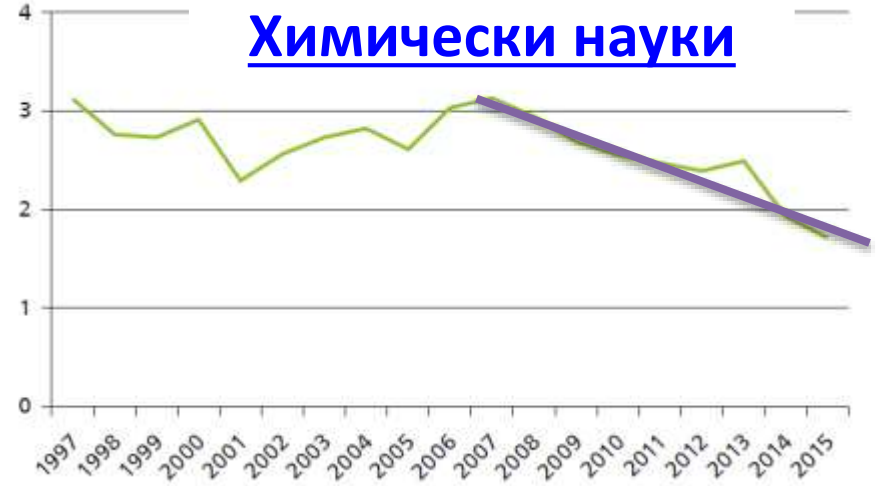

2. Защо е такова ?

(а) Неразбиране ролята на науката в обществото

- Ново знание - създаване и пренасяне (учени, докторанти, пост-докторанти).
- Подготовка на специалисти - икономика и админ. (висше образование).
- Експертно мнение - управленски решения (учени)
- Подготовка на следващите Професори/Учители (главно чрез научни изследвания)

(б) Липса на държавна политика

Няма ясна стратегия (визия) включваща:

- **Фундаментални изследвания.**
- **Приложни изследвания.**
- **Връзка с иновациите.**
- **Развитие на научната инфраструктура**
- **Експертно и личностно развитие на учените**

Няма организация и съгласувани източници на финансиране!

Резултат

Негативни стимули за правенето на наука!

Два очевадни примера:

1. Финансиране на науката във Висшето образование:

8 млн. (4 %) от 200 млн. лв. бюджет на ВО.

Разпределение на бюджета:

- **При много високи резултати – 100 % от парите.**
- **При средни резултати – 90 % от парите.**
- **Без резултати – 80 % от парите.**

(наредба МОН - ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г.; стр. 9)

2. ОП „ Наука и образование“ (ОП НОИР):

Развитие на научната инфраструктура:

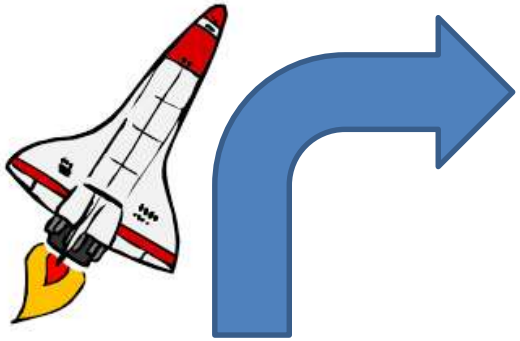

Финансиране от Български източници:

- **Фундаментална наука – ФНИ, ВО, БАН.**
- **Приложна наука – ФНИ, ВО, БАН.**
- **Иновации – ОПИК, предприятия.**

Стратегия за научни изследвания МОН: Решение No 900/25.10.2016 г. на МС

Фигура 1. **Индикативно публично финансиране за научни изследвания по години**

Година	БВП	% БВП	Общо	От ДБ
			млн. лв.	млн. лв.
2014	83 241	0,27	225	207
2015	84 905	0,25	212	185
2016	86 604	0,29	247	186
2017	88 336	0,32	285	207
2018	90 102	0,38	344	247
2019	91 904	0,45	418	308
2020	93 742	0,50	469	346

Но в бюджета за 2017 г. тези средства ги няма?!

3. Какво да се направи?

Партньорска проверка на ЕК (2015 г.)

Препоръки:

- **Увеличаване на финансирането за наука и иновации.**
- **Реформи в организацията и финансирането.**
- **Създаване на независима агенция за наука.**
- **Международни процедури и стандарти за оценяване.**

Партньорска проверка на ЕК (2015 г.)

Препоръки (2):

- **Финансиране там, където има реални резултати**
- **Стимулиране участието в европейски програми**
- **Стимули за научна кариера и привличане на таланти**
- **Отваряне на науката към бизнеса**
- **Създаване на екосистеми за наука и иновации като София Тех Парк**
- **Оценка през 2018 г. какво е свършено.**

Едно е да знаеш,

друго е да можеш,

трето е да го направиш…